

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Soros International House
PASAULINĖS INTERNATIONAL HOUSE ORGANIZACIJOS NARYS NUO 1992 M.

I. Pagrindiniai Lietuvos istorijos faktai

Lietuvos istorija yra begalo įdomi ir turtinga. Šioje dalyje pristatysime Jums svarbiausius ir įdomiausius Lietuvos istorijos faktus nuo šalies vardo paminėjimo pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose iki Lietuvos valstybei reikšmingiausių XXI amžiaus įvykių.

EUROPOS SĄJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

- 2004 m. gegužės 1 d. Lietuva įstojo į **Europos Sąjungą** http://ec.europa.eu/lietuva/abc_of_the_eu/kelias_i_es/kelias_i_lt.htm
- 2004 m. kovo 29 d. Lietuva tapo **NATO nare** <http://lt.wikipedia.org/wiki/NATO>
- 1990 m. kovo 11 d. **Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas** http://lt.wikipedia.org/wiki/Kovo_11
- Lietuvos persitvarkymo Sąjūdis** 1988 m. spalio 22-23 d. http://lt.wikipedia.org/wiki/Lietuvos_Persitvarkymo_S%C4%85j%C5%ABdis
- 1944 m. Lietuvą vėl **okupavo Sovietų sąjunga** http://lt.wikipedia.org/wiki/Lietuvos_TSR_istorija
- Nuo 1941 m. Lietuva atsidūrė **Vokietijos įtakos zonoje** <http://www.genocid.lt/centras/lt/1488/a/>
- II Pasaulinio karo pradžioje **Sovietų sąjunga okupavo Lietuvą** (1940 m.) http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=7365&p_k=1
- Lietuvos valstybės atkūrimas** – 1918 m. vasario 16 d. http://lt.wikipedia.org/wiki/Lietuvos_Nepriklausomyb%C4%97s_Aktas
- Lietuviškos spaudos draudimo laikotarpis** tęsėsi nuo 1864 m. iki 1904 m. Tuo metu spauda buvo leidžiama tik rusų kalba, o lietuviškas knygas slapta platino knygnešiai http://www.spaudos.lt/Istorija/SD_issamiau.htm
- Per XVIII amžių įvyko trys **Abiejų Tautų Respublikos padalijimai**, po kurių Austrijos, Prūsijos ir Rusijos imperijos pasidalino jungtinės valstybės teritoriją. Lietuva atsidūrė Rusijos imperijos sudėtyje http://lt.wikipedia.org/wiki/Abiej%C5%B3_Taut%C5%B3_Respublikos_padalijimai
- 1791 m. gegužės 3 d. buvo priimta pirmoji Europoje ir antroji pasaulyje (po JAV) **rašytinė Konstitucija**. Ši Konstitucija buvo pagrindinis Abiejų Tautų Respublikos įstatymas http://lt.wikipedia.org/wiki/Gegu%C5%BE%C4%97s_tre%C4%8Diosios_Konstitucija
- 1765-1775 m. parašyta pirmoji lietuvių poema "Metai". Jos autorius, Kristojonas Donelaitis, laikomas **grožinės lietuvių literatūros pradininku** <http://www.donelaitis.info/>
- 1579 m. įkurtas Vilniaus universitetas** <http://www.vu.lt/lt/apiemus/istorija>
- Pirmoji lietuviška spausdinta knyga** – Martyno Mažvydo "Katekizmas", išleista Karaliaučiuje 1579 m. <http://www.šaltiniai.info/index/details/861>
- 1569 m. liepos 1 d. pasirašyta Liublino unija. **Lietuva ir Lenkija buvo sujungtos**. Dviejų šalių junginys buvo pavadintas Abiejų Tautų Respublika. Ji egzistavo iki 1795 m. http://lt.wikipedia.org/wiki/Liublino_unija
- 1410 m. Lietuva pasiekė pergalę viename didžiausių Viduramžių mūšyje – **Žalgirio mūšyje** http://lt.wikipedia.org/wiki/%C5%BDalgirio_m%C5%AB%C5%A1is
- 1529 m. buvo išleistas **pirmasis Lietuvos Statutas**. Vėliau buvo išleisti dar du – 1566 m. ir 1588 m. Šie trys teisynai sudarė senosios Lietuvos valstybės santvarkos teisinį pagrindą <http://alka.mch.mii.lt/valstybe/statutai/trumpa.lt.htm>
- Kunigaikščio Vytauto Didžiojo** valdymas Lietuvai (1392-1430 m.) buvo reikšmingas tuo, kad jo valdymo laikotarpiu Lietuvos teritorija buvo didžiausia valstybės gyvavimo istorijoje – ji driekėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūrų <http://www.vilnijosvartai.lt/personalities/view/?id=216>
- 1387 m. **Lietuva buvo pakrikštyta** ir iš pagoniškos šalies tapo krikščioniška. Žemaitija krikštą priėmė vėliau – 1413 m. <http://www.istorikas.lt/konspektai/kreivos-sutartis-lietuvos-krikstas/>
- XIII a. iš baltų genčių susidarė Lietuvos valstybės branduolys. Ji **tampa valstybe** valdant karaliui Mindaugui, kuris buvo karūnuotas 1253 m. liepos 6 d. Karalius Mindaugas laikomas Lietuvos valstybės įkūrėju <http://lt.wikipedia.org/wiki/Mindaugas>
- Lietuvos vardas rašytiniuose šaltiniuose **pirmą kartą paminėtas 1009 m.** <http://www.trysmilijonai.lt/temos/istorija/kas-ivyko-1009-aisiais-1119.html>